

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Rafał Nalepa

Protokolant: st.sekr.sądowy Witold Wojtak

przy udziale Prokuratora: Marcina Polaka

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2017 roku, 15 lutego 2018 roku sprawy

E. K. (1) s. Z. i M. z domu W. ur. (...) w P.

oskarżonego o to, że:

W dniu 9 listopada 2015 r. w P. województwa (...) działając w celu udaremnienia wykonania: orzeczenia Sądu Okręgowego w P. (...) z dnia 02.06.2008 r. sygn. I NC 24/08 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Środowiska i Gospodarki Wodnej w Ł., orzeczenia Sądu Okręgowego we G. z dnia 28.05.2010 r. sygn. X Gnc 168/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o. orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 04.02.2010 r. sygn. I Co 52/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Bank (...) w R. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 19.01.2011 r. sygn. IX GC 52/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 21.05.2012 r. sygn. IX GC 223/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. (...) z dnia 26.03.2010 r. sygn. IX GNc 1441/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z .o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 24.05.2012 r. sygn. IX Gco 221/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 19.01.2011 r. sygn. IX Gc1113/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 26.06.2012 r. sygn. IX GCo 222/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o. orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 07.01.2011 r. sygn. IX GC 1105/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 05.09.2012 r. sygn. IX GCo 220/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z .o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego w S. z dnia 04.12.2008 r. sygn. VIII Gnc 1887/08 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Spółka Jawna, orzeczenia Sądu Rejonowego w S. z dnia 25.10.2011 r. sygn. X GCo 182/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Spółka Jawna, orzeczenia Sądu Rejonowego w S. z dnia 29.03.2012 r. sygn. X Gnc 188/09 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Spółka Jawna, administracyjnego tytułu wykonawczego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 28.03.2013 r. sygn. TW 4420313001538, administracyjnego tytułu wykonawczego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 16.07.2013 r. sygn. TW 4420313003306, administracyjnego tytułu wykonawczego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 01.01.2013 r. sygn. TW 4420313000188, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 30.03.2009 r. sygn. I Co 349/09 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 30.04.2012 r. sygn. I Co 3740/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 28.09.2009 r. sygn. I Co 350/09 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 28.09.2011 r. sygn. I Co 3739/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego dla W. (...) z dnia 28.07.2011 r. sygn. I C 247/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...)

spółka z o.o. , gdzie łączna wartość orzeczonych od E. K. (1) świadczeń wynosiła 14.618.663,57 zł usiłował uszczuplić zaspokojenie swoich wierzycieli przez to, że zbył składniki swojego majątku w postaci wierzytelności przysługującej mu z tytułu postanowienia Sądu Okręgowego w P. (...) z dnia 03.11.2015 r. sygn. II Cz 701/15 w kwocie 5082,00 zł zagrożone zajęciem poprzez zawarcie z J. D. (1) umowy cesji wymienionej wierzytelności przy czym zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na fakt, że pomimo zawarcia umowy cesji dłużnik E. K. (1), P. M. (1) środki przysługujące z tytułu postanowienia Sądu Okręgowego w P. (...) z dnia 03.11.2015 r. sygn. II Cz 701/15 przekazał komornikowi prowadzącemu egzekucję wobec E. K. (1)

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 300 § 2 kk

orzeka

1. oskarżonego E. K. (1) uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu przy czym ustala, iż oskarżony zbył składnik swojego majątku zagrożony zajęciem w postaci wierzytelności w kwocie 5.082 przysługującej mu od P. M. (1) na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w P. (...) z 3 listopada 2015 r. w sprawie II Cz 701/15 poprzez zawarcie 9 listopada 2015 r. z J. D. (1) umowy cesji tej wierzytelności i za tak opisany czyn wyczerpujący dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw z art. 300 § 2 kk na podstawie art. 14 § 1 kk w zw z art. 300 § 2 kk wymierza mu karę 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 (siedemdziesięciu) złotych tytułem zwrotu wydatków oraz wymierza mu opłatę w kwocie 180 (stu osiemdziesięciu) złotych.

UZASADNIENIE

W dniu 9 listopada 2015 r. wobec oskarżonego E. K. (1) toczyły się egzekucje komornicze prowadzone łącznie przez Komornika Sądowego S. S. (1) o sygnaturach Km 150/09 z wniosku Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Ł., Km 2378/09, 2379/09, 2380/09, 2381/09, 2382/09, Km 3258/10 z wniosku (...) Banku Spółdzielczego w R., Km 1375/10 z wniosku (...) spółki z o.o. w G., Km 21619/12, 2775/12, 3021/12, 32118/12, 3624/12, 1125/14 z wniosku (...) spółki z o.o. z siedzibą w W., Km 3036/12 z wniosku (...) spółki jawnej z siedzibą w K., Km 1566/13, 3201/13, 3202/13 z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. (zwanego dalej ZUS), Km 1858/13, 1859/13 z wniosku (...) Bank S.A. w P.. Egzekucje były prowadzone na podstawie prawomocnych tytułów wykonawczych.

7 stycznia 2015 r. zlicytowano nieruchomość należącą do oskarżonego i jego żony położoną w L. za kwotę 111.000 złotych na rzecz zięcia oskarżonego J. D. (1). Druga nieruchomość położona w N. o powierzchni 9300 m. kw. z zabudowaniami gospodarczymi (masarnia) została wyceniona przez biegłego na 2.975000 złotych. Jak dotąd nie została zlicytowana. Oskarżony z pominięciem pozostałych wierzycieli w dniu 3 lutego 2016 r. uregulował zadłużenie na rzecz ZUS w kwocie 19.123,07 złotych wpłacając ją bezpośrednio na rachunek ZUS. Poza tym jedynym przedmiotem egzekucji jest świadczenie z ZUS przysługujące współdłużniczce oskarżonego K. K. (żonie) z którego dokonywane się potrącenia miesięczne na kwoty od 130 do 140 złotych.

Na 9 listopada 2015 r. łączna zaległość oskarżonego wobec pokrzywdzonych wynosiła 14.618663,57 złotych w tym należność główna 5.554573,68 złotych, odsetki zaległe 7.894799,42 złote, koszty procesu 13.343 złote, koszty klauzuli 474 złotych, koszty egzekucyjne 1.146188,97 złotych. Dienne odsetki rosły o kwotę 2.852,03 złotych.

Zaległości oskarżonego nie zostały uregulowane do wydania wyroku. Zwiększyły się na każdym obszarze. Łączna zaległość na 6 lutego 2018 r. wyniosła 14.809290,69 złotych a koszty egzekucyjne 1.004462,87 złotych co daje w sumie 15.813787,56 złotych.

(zeznania świadków: S. S. (1) - k. 889 v -890, 612, D. K. (1) – k. 890-890v, 706-706v, T. A. – k. 890v, 726, P. L. – k. 890v-891, 732v, E. Z. (1) – k. 831, 745-746, R. R. – k. 891v, 799, M. P. – k. 816-817, 891v, M. K. – k. 874-876, 891v kserokopie akt komorniczych – k. 11-578, stan zaległości – k. 613, 906, kopia postanowienia sądu – k. 389, protokół licytacji – k. 381-388, operat szacunkowy – k. 907-955)

W dniu 3 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w P. (...)w sprawie II Cz 701/15 z powództwa E. K. przeciwko świadkowi P. M. (1) zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w P. (...)z 17 lipca 2015 r. w sprawie I C 459/12 i obniżył koszty procesu należne od pozwanego oskarżonemu E. K. do kwoty 5082 złotych. W dniu 9 listopada 2015 r. oskarżony zawarł z J. D. (1) umowę cesji wierzytelności wynikającej z w/w postanowienia sądu. Tego dnia J. D. wezwał listem poleconym P. M. do zapłaty tej sumy do jego rąk. P. M. zignorował to wezwanie. Wiedział, że jego znajoma I. C. dostarczyła E. K. trzodę chlewną za którą oskarżony nie zapłacił, mimo orzeczenia sądu i toczącej się egzekucji komorniczej. Czuł się za tą sytuację odpowiedzialny względem I. C., ponieważ osobiście polecił jej E. K. jako wypłacalnego nabywcę trzody. Wolał kwotę, którą był winien oskarżonemu przekazać I. C.. Dlatego 10 listopada 2015 r. udał się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w P. (...) J. D. (3) prowadzącego egzekucję wobec E. K. z wniosku I. C., poinformował go, że E. K. ma wierzytelność wobec niego. W tym dniu komornik dokonał zajęcia w/w wierzytelności. 12 listopada 2015 r. P. M. wpłacił kwotę 5082 złote na rachunek komornika o czym poinformował J. D. (1).

29 czerwca 2016 r. J. D. (1) pozwał P. M. o zapłatę kwoty 5082 złotych, którą nabył na podstawie umowy przelewu od oskarżonego E. K.. W pozwie wskazał, że przelew był zapłatą za pożyczki udzielone oskarżonemu przez powoda. Wyrokiem z 28 listopada 2016 r. w sprawie I C 1958/16 Sąd Rejonowy w P. (...) oddalił powództwo J. D. i obciążył go kosztami postępowania.

(częściowo zeznania świadka P. M. (1) – k. 958v-959, 603v, kopia postanowienia sądu – k. 1, zajęcie wierzytelności – k. 604 -605, dowód wpłaty – k. 606, akta sprawy I C 1958/16)

Oskarżony E. K. (1) ukończył 67 lat. Żonaty, ojciec dwojga pełnoletnich dzieci. Wykształcenie wyższe – ekonomiczne. Emeryt ze świadczeniem w wysokości 1800 złotych miesięcznie. Karany za czyn z art. 300 § 2 kk, art. 116 ust 1 i 4 prawa autorskiego, art. 229 § 3 kk w zw z art. 4 § 1 kk.

(dane osobopoznawcze – k. 6-625, dane o karalności – k. 623-625, odpisy wyroków – k. 825-829, 642, 785-787)

Oskarżony E. K. (1) nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień (k. 620, 821). Nie stawiał się na rozprawie i nie złożył wyjaśnień.

Wyjaśnienia oskarżonego a raczej jego oświadczenie, iż nie przyznaje się do winy nie mogą być zaaprobowane przez sąd. Jedynie w oparciu o mowę końcową obrońcy, który podał jakiegokolwiek argumenty, można domyślać się z jakich powodów jego klient nie chciał przyjąć na siebie odpowiedzialności za zarzucany mu czyn. Do tego sąd odniesie się w dalszym fragmencie uzasadnienia.

Oskarżony nie mógł skutecznie kwestionować swojego zadłużenia na 9 listopada 2015 r. ani jego wysokości, albowiem zostało udokumentowane w sposób niebudzący jakichkolwiek wątpliwości kserokopiami z akt komorniczych w których znalazły się tytuły egzekucyjne, czyli orzeczenia lub tytuły pozasądowe, na podstawie których prowadzono wobec oskarżonego liczne egzekucje, wioski egzekucyjne, zestawienia dokonanych wpłat, stan zaległości a także protokoły licytacji nieruchomości oskarżonego. Na podstawie tej obszernej dokumentacji wiadomo było ile i z jakiego tytułu oskarżony był winien poszczególnym wierzycielom, jaki miał majątek, czy pokrywał on w całości jego zobowiązania. Na 9 listopada 2015 r. zaległość oskarżonego globalnie wynosiła aż 14.618663,57 złotych. Co prawda 30 listopada 2015 r. rachunek komornika S. S. prowadzącego połączoną egzekucję przeciwko oskarżonemu zasilila gotówka wpłacona przez J. D. (1) za pośrednictwem Sądu Rejonowego w P. (...) jako cena za kupioną w toku egzekucji nieruchomość E. K., jednak od tego czasu do komornika wpływały jedynie symboliczne kwoty rzędu 130-140 złotych ściągane ze świadczenia z zabezpieczenia społecznego K. K. stanowiąc promil tego co oskarżony był winien pokrzywdzonym. Wiedząc że oskarżony dysponuje jeszcze innym majątkiem zdatnym do spieniężenia, na etapie sądowym załączono do akt operat szacunkowy należącej do E. K. nieruchomości wycenionej na niespełna 3 miliony, która to kwota nie pokrywa w całości, a jedynie w 1/5 części egzekwowane zobowiązania. Bezprawne pozbywanie się przez oskarżonego składników swojego majątku o jakiegokolwiek wartości mogło - w takiej sytuacji - zmierzać do niewykonania prawomocnych orzeczeń a także uszczuplać zaspokojenie wierzycieli sprawcy. Gdyby oskarżony

posiadał inny majątek, wart przykładowo 20.000000 złotych, sprzedaż wierzytelności o wartości 5082 złotych nie powodowała by uszczuplenia ich zaspokojenia lecz tak jednak nie było. Sąd nie miał podstaw, aby kwestionować operat szacunkowy. Został wydany przez rzeczoznawcę majątkowego, a więc osobę posiadającą odpowiednie wykształcenie kierunkowe. Uwzględnia położenie nieruchomości, obszar, uzbrojenie w media, zabudowę a więc kompleksowo elementy, które decydują o wartości działek gruntu. Ekspertyza jest więc pełna, jasna w treści i może być z powodzeniem wykorzystana w sprawie karnej. Nie negowała jej ani strona oskarżycielska ani też oskarżony lub jego obrońca.

Zeznania świadków – przedstawicieli pokrzywdzonych : T. A., P. L., E. Z. (2), M. P., M. K., D. R., D. K. (1) a także komornika S. S. (1) uznano za wiarygodne, ponieważ zgodne z treścią umów kredytowych, orzeczeń sądowych oraz dokumentacją komorniczą w zakresie źródła zobowiązania oskarżonego, jego wysokości, stopnia uregulowania.

Kolejną okolicznością która została bezspornie udowodniona było zbycie w drodze przelewu wierzytelności w dniu 9 listopada 2015 r. przez oskarżonego na rzecz swojego zięcia J. D. (1) wierzytelności przysługującej mu z tytułu kosztów procesu, ustalonej orzeczeniem sądu okręgowego. Fakt ten ustalono na podstawie materiałów w sprawie I C 958/16. Nie ulega też wątpliwości, iż J. D. (1) pozwał P. M. o zapłatę kwoty 5082 złotych przysługującej mu na podstawie umowy przelewu. Powództwo to zostało oddalone i wyrok w tym zakresie jest prawomocny.

Zeznania świadka P. M. uznano za wiarygodne. Świadek zgodnie z doświadczeniem życiowym opowiedział sądowi z jakich powodów, nie zapłacił J. D. (1), kwoty 5082 złotych, tylko przekazał je komornikowi prowadzącemu egzekucję przeciwko oskarżonemu z wniosku jego znajomej I. C.. Uważał za wręcz nieuczciwą sytuację, żeby przekazać pieniądze zięciowi oskarżonego w sytuacji, kiedy oskarżony sam był winien gotówkę innej osobie (I. C.) i od dłuższego czasu nie kwapił się, aby dokonać rozliczenia. Fakt zajęcia wierzytelności i wpłaty kwoty 5082 złotych komornikowi J. D. (3) nawiązywał do stosownej dokumentacji z akt komorniczych, co nakazywało pozytywną weryfikację relacji w/w świadka (k. 16,17 akt sprawy I C 958/16, 604-606 akt sprawy).

Obrońca oskarżonego argumentował, iż oskarżony zapobiegł skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego, bo zgłosił komornikowi S. S. wierzytelność przysługującą mu wobec P. M.. Miało to skutkować zastosowaniem art. 15 § 1 kk. Twierdzenie to pomija okoliczność, iż oskarżony w dniu 9 listopada 2015 r. zawarł z J. D. (1) umowę przelewu konkretnej wierzytelności. Strony nie postanowiły inaczej, więc zgodnie z art. 509 kc, już „samo spisanie” umowy miało skutek rozporządzający bez potrzeby fizycznego przeniesienia posiadania gotówki będącej substratem zbytej wierzytelności. Zatem już z dniem spisania dokumentu wierzytelność z prawnego punktu widzenia wyszła z majątku oskarżonego E. K., w efekcie już wówczas nastąpiło uszczuplenie zaspokojenia wierzycieli, gdyż oskarżony rozporządził składnikiem swojego majątku. Składnik ten z majątku nie wyszedł tylko z racji nietypowego zachowania dłużnika oskarżonego, który zastosował swoistą obstrukcję, wpłacając kwotę, na którą opiewał przelew, komornikowi prowadzącemu inną egzekucję wobec oskarżonego. To, co się z tą wierzytelnością działo później, że oskarżony zgłosił ją komornikowi 26 lipca 2017 r. (k. 785) z punktu widzenia wyczerpania znamion występku z art. 300 § 2 kk nie miało żadnego znaczenia, gdyż przestępczy pochód oskarżonego został już wcześniej zakończony; to tak jakby ukraść rzecz i po roku ją zwrócić. Gdyby oskarżony działał uczciwie, jak deklarował obrońca, należałoby oczekiwać, że wierzytelność względem P. M. zgłosi komornikowi natychmiast po 3 listopada 2015 r. kiedy wydano prawomocne postanowienie Sądu Okręgowego w P. (...)w sprawie II Cz 701/15 zwiększające stan jego majątku. Uczynienie tego 27 lipca 2017 r. czyli ponad półtora roku po uzyskaniu tytułu egzekucyjnego i to ze świadomością, że wierzytelność ta została zajęta przez innego komornika w listopadzie 2015 r., co czyniło to zgłoszenie z góry bezskutecznym, nakazuje mocno wątpić w szczerą intencję E. K., który de facto pozorował współpracę z komornikiem w równomiernym zaspakajaniu swoich wierzycieli na potrzeby uzyskania korzystnego orzeczenia w sprawie karnej. O uczciwości oskarżonego, wbrew sugestii obrońcy, nie świadczy fakt uregulowania zadłużenia na rzecz jednego z dłużników – ZUS, co potwierdza dokument przedłożony przez obrońcę, oraz zeznania świadka D. K.. Takie zachowanie jest godne pochwały w sytuacji istnienia tylko jednego wierzyciela sprawcy, któremu należy oddać to co należne. Kiedy wierzycieli jest kilku, dłużnikowi grozi niewypłacalność (a oskarżony jest niewypłacalnym bankrutem) i toczy się przeciw niemu wiele egzekucji, obowiązkiem jego jest równomierne spłacanie wszystkich wierzycieli, za pośrednictwem komornika. Jeśli

zobowiązany w takiej sytuacji faworyzuje jednego dłużnika (czytaj ZUS) płacąc mu, a ignoruje pozostałych, naraża się na odpowiedzialność za kolejne przestępstwo z art. 302 § 1 kk.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 300 § 2 kk podlega karze ten kto w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem, bądź usuwa znaki zajęcia.

Oskarżony E. K. (1) działając w celu udaremnienia wykonania tytułów egzekucyjnych wydanych w związku z nieuregulowaniem przez niego zobowiązań pieniężnych to jest: orzeczenia Sądu Okręgowego w P. (...) z dnia 02.06.2008 r. sygn. I NC 24/08 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Środowiska i Gospodarki Wodnej w Ł., orzeczenia Sądu Okręgowego we G. z dnia 28.05.2010 r. sygn. X Gnc 168/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o. orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 04.02.2010 r. sygn. I Co 52/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Bank (...) w R. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 19.01.2011 r. sygn. IX GC 52/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 21.05.2012 r. sygn. IX GC 223/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 26.03.2010 r. sygn. IX GNC 1441/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z .o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 24.05.2012 r. sygn. IX Gco 221/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 19.01.2011 r. sygn. IX Gc1113/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 26.06.2012 r. sygn. IX GCo 222/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o. orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 07.01.2011 r. sygn. IX GC 1105/10 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego dla m. W. z dnia 05.09.2012 r. sygn. IX GCo 220/12 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z .o.o., orzeczenia Sądu Rejonowego w S. z dnia 04.12.2008 r. sygn. VIII Gnc 1887/08 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Spółka Jawna, orzeczenia Sądu Rejonowego w S. z dnia 25.10.2011 r. sygn. X GCo 182/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Spółka Jawna, orzeczenia Sądu Rejonowego w S. z dnia 29.03.2012 r. sygn. X Gnc 188/09 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) Spółka Jawna, administracyjnego tytułu wykonawczego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 28.03.2013 r. sygn. TW 4420313001538, administracyjnego tytułu wykonawczego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 16.07.2013 r. sygn. TW 4420313003306, administracyjnego tytułu wykonawczego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 01.01.2013 r. sygn. TW 4420313000188, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...). z dnia 30.03.2009 r. sygn. I Co 349/09 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...)Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 30.04.2012 r. sygn. I Co 3740/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...)Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...)z dnia 28.09.2009 r. sygn. I Co 350/09 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...)Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sądu Rejonowego w P. (...) z dnia 28.09.2011 r. sygn. I Co 3739/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...)Bank S.A. Centrala, orzeczenia Sadu Rejonowego dla W. (...)z dnia 28.07.2011 r. sygn. I C 247/11 zasądającego od E. K. (1) świadczenia na rzecz (...) spółka z o.o. w dniu 9 listopada 2015 r. zbył składnik swojego majątku zagrożony zajęciem w postaci wierzytelności w kwocie 5.082 przysługującej mu od P. M. (1) na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w P. (...) z 3 listopada 2015 r. w sprawie II Cz 701/15 poprzez zawarcie 9 listopada 2015 r. z J. D. (1) umowy cesji tej wierzytelności. Cel działania oskarżonego polegający na wyjściu z majątku jednego ze składników, aby nie przekazać go swoim wierzycielom a swojemu zięciowi, nie został jednak osiągnięty, ponieważ swój dług wobec oskarżonego P. M. (1) wpłacił komornikowi prowadzącemu egzekucję przeciwko oskarżonemu. Tak postępując oskarżony wyczerpał dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw z art. 300 § 2 kk.

Wierzytelność pieniężna przysługująca oskarżonemu wobec P. M. (1) stanowiła mienie zagrożone zajęciem. Z ustaleń wynikało, że wobec oskarżonego od 2009 r. toczyły się liczne egzekucje komornicze poprzedzone wydaniem stosownych orzeczeń sądowych lub tytułów pozasądowych na kwotę blisko 15.000000 złotych, majątek dłużnika nie zaspakajał wierzycieli. W 2015 r. od współdłużniczki oskarżonego wpływały na rachunek egzekutora symboliczne

kwoty. W takim układzie faktycznym każdy dodatkowy składnik majątkowy, przyznany oskarżonemu był mieniem, które z pewnością zajęłoby komornik na poczet długów E. K., gdyby o nim wiedział no i gdyby nie wyszedł z majątku dłużnika.

Cesja wierzytelności, jak napisano wyżej, stanowiła zbycie składnika majątku w rozumieniu art. 300 § 2 kk przez co należy rozumieć każdą czynności rozporządzającą elementem majątku za wyjątkiem tej pod tytułem darym. Oskarżony nie złożył wyjaśnień w których przedstawiłby powód przelewu na rzecz J. D. (1), J. D. (1) odmówił złożenia zeznań. Informacje w tym zakresie można było znaleźć a aktach cywilnych (uzasadnieniu wyroku, gdyż w protokołach rozpraw brak treści wypowiedzi świadków a w aktach brak płyty z nagraniami rozpraw) z którego wynikało, że przelew był formą zwrotu pożyczki udzielonej oskarżonemu przez J. D.. Sąd cywilny nie rozstrzygnął jednak w sferze ustaleń faktycznych jednoznacznie czy taka pożyczka miała rzeczywiście miejsce czy też nie, przyjmując alternatywnie, iż gdyby miała miejsce to przelew i tak byłby nieważny, gdyż zmierzał do obejścia przepisów mających na celu zaspokojenie innych wierzycieli oskarżonego (drugi akapit strony 4 uzasadnienia). Kierując się art. 5 § 2 kk przyjęto z korzyścią dla oskarżonego, iż faktycznie pożyczył on gotówkę od swojego zięcia a przelew był zapłatą tego długu. Niczego nie zmienia tutaj, że strony nie sporządziły dokumentu na tę okoliczność. Biorąc pod uwagę fakt, że stronami umowy były osoby dla siebie najbliższe, będące w bliskich kontaktach oraz płynący z doświadczenia życiowego wnioski, iż w takich sytuacjach żądanie potwierdzenia na piśmie drobnej pożyczki jest wręcz traktowane, jako jawna deklaracja braku zaufania dla biorącego pożyczkę, sytuacja poprzestania na umowie ustnej jawi się jako wysoce prawdopodobna. Do tego dodać jeszcze należy trudną sytuację finansową E. K., będącego bankrutem, bez środków pieniężnych, która uwiarygodnia potrzebę finansowego wsparcia ze strony osoby najbliższej. Przy takich ustaleniach faktycznych nie mieliśmy więc do czynienia z darowaniem składnika majątku a jego zbyciem.

Zbycie składnika majątku w celu udaremniania egzekucji, mimo iż nastąpiło po to, aby zaspokoić inną wierzytelność nie zwalnia sprawcy od odpowiedzialności karanej (zob. Komentarz do Kodeksu Karnego. Część Szczególna pod red. M. Królikowskiego i R. Zawłockiego, C.H. Beck wyd. 4 oraz cytowany tam wyr. SN z 23.9.1935 r., III K 852/35, Zb.Orz. SN 1936, poz. 112). O ile pozostali wierzyciele musieli przejść żmudną procedurę wezwań do zapłaty, postępowań cywilnych, klauzul, egzekucji, uczestnictwa w podziale sum uzyskanych z egzekucji o tyle zięć oskarżonego został przez niego tak doceniony i faworyzowany, iż otrzymał od niego zwrot długu bez nawet jednego wezwania do zapłaty.

Dla przestępności czynu z art. 300 § 2 kk obojętny jest również fakt, czy czynność taka była skuteczna z punktu widzenia prawa oraz (ewentualnie) z jakiego powodu. Istotny jest tutaj zamiar sprawcy - dłużnika, który przez omawianą czynność zakłada pokrzywdzenie wierzyciela albo dąży do tego, chociażby przez takie rozporządzenie swoim majątkiem, w konsekwencji którego (z punktu widzenia wierzyciela) zaspokojenie jego roszczeń jest utrudnione (tak: R. Zawłocki w System Prawa Karnego Tom 9, Przepisy przeciwko mieniu i gospodarce, CH BECK Warszawa 2011, komentarz do art. 300 Kodeksu Karnego, str. 797). Należy przy tym wyeksponować pogląd, wedle którego obojętna jest też okoliczność trwałości zbycia, jeżeli pierwotne zbycie składników majątku przez dłużnika chociaż przez moment było powodem udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 14 listopada 2014 r. w sprawie II Aka 194/14, opublikowany w LEX 1668660). Z punktu widzenia zbycia składnika majątku nie miało żadnego znaczenia późniejsze stwierdzenie nieważności przelewu przez sąd cywilny, zwłaszcza że jako jedną z przyczyn nieważności wskazał działanie przez strony umowy cesji z pokrzywdzeniem wierzycieli, nawiązując do ustaleń dokonanych przez sąd karny w niniejszej sprawie.

Wymierzając oskarżonemu karę kierowano się dyrektywami z art. 53 kk.

Oskarżony jest osobą wielokrotnie karaną. Szczególnie negatywnie dla niego prezentuje się poprzednie skazanie za czyn z art. 300 § 2 kk popełniony z pokrzywdzeniem tych samych podmiotów, które są pokrzywdzonymi również w przedmiotowej sprawie i z udziałem tej samej osoby: J. D. (1). Jak widać nie jest to jednorazowy błąd E. K., który chciał zwrócić, kosztem pozostałych wierzycieli dług, osobie najbliższej, a pewna ugruntowana wręcz uporczywa postawa oskarżonego, który z premedytacją ignoruje orzeczenia cywilne sądów i toczące się egzekucje oraz interes wierzycieli uciekając z mieniem przed egzekucją, przekazując je wybranej osobie, wbrew prawu a według własnego widzimisię. Do tego dodać należy ujawnione w toku sprawy faworyzowanie ZUS jako wierzyciela, któremu oskarżony zapłacił

zaległość poza komornikiem, krzywdząc dodatkowo pozostałych pokrzywdzonych którym z wpłaconej sumy należała się proporcjonalna część. Na domiar złego czyn za który jest rozliczany w tym postępowaniu oskarżony decyduje się popełnić, mimo zapadłego wyroku skazującego za to samo, co świadczy wręcz o poczuciu bezkarności i niewyciągnięciu żadnych pozytywnych wniosków z udzielonej mu lekcji z przepisów mających na celu ochronę wierzycieli. To zaś, że faktycznie składnik majątku, który oskarżony usiłował zbyć nie wyszedł z jego majątku, a zaspokoił innych wierzycieli nie było w żadnym przypadku zasługą oskarżonego, a następstwem niezależnej akcji ze strony P. M. z której E. K. nie może odnieść korzyści, gdyż się do tego w najmniejszym nawet stopniu nie przyłożył. Oskarżony zrobił wcześniej wszystko, aby jego wierzyciele nie dostali z przyznanych mu kosztów sądowych ani złotówki i tutaj należy szukać proberza społecznej szkodliwości jego zachowania. Owszem kwota grożącej szkody 5082 złotych nie była znaczna jeśli zestawić ją ogólną sumą zobowiązań oskarżonego, ale trzeba też lojalnie wskazać, iż od 2015 r. na rachunek wierzycieli wpływały symboliczne wpłaty z podziału kwoty 130-140 złotych egzekwowanej z zabezpieczenia społecznego K. K. i w zestawieniu z takimi wielkościami 5082 złotych było kwotą znaczną.

Dlatego też wymierzono oskarżonemu karę 9 miesięcy pozbawienia wolności uznając ją za adekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu oskarżonego. Nie podzielono poglądu obrońcy o zasadności wymierzenia oskarżonemu grzywny, gdyż kara taka w kontekście uprzedniej karalności oskarżonego dawałaby zarówno oskarżonemu jak i społeczeństwo fałszywy sygnał o pobłażliwym traktowaniu takich zachowań oraz niedocenianiu wcześniejszych dokonań sprawcy. Również kara zaproponowana przez prokuratora – 3 miesięcy pozbawienia wolności nie była do zaakceptowania. Kary w dolnych sankcjach ustawowego zagrożenia są zarezerwowane dla czynów o stosunkowo niewielkiej społecznej szkodliwości dla sprawców niekaranych za podobne przestępstwa w przeszłości, będąc swego rodzaju premią za występujące okoliczności korzystne będące w przewadze wobec tych niepozytywnych. Oskarżony nie jest ani nie karany, a popełniony przez niego czyn zabroniony nie ma charakteru błahego, więc taka premia mu nie przysługiwała.

O wydatkach wyłożonych przez Skarb Państwa orzeczono na podstawie art. 627 kpk obciążając nimi oskarżonego w całości z uwagi na to, iż wydano wyrok skazujący. Oplatę wymierzono na podstawie art. 2 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm).